

De etc. [etcétera arquitectura: Josep Cargol + Ricard Turón], y todo lo demás

2003

Publicado en: *INDE Informació i Debat*, Colegio de Arquitectos de Cataluña, Barcelona, noviembre 2003.

etc., així, en minúscules... Marca de fàbrica d'aquest jove despatx d'arquitectura, així, en minúscules... etcètera... Nom per picar la curiositat, tot recuperant (o mantenint) l'esperit dadaista que va començar a jugar amb els noms que es posaven a les coses. Paraules que, després, l'anomenat postmodernisme va omplir d'ironia fina i diversió lleugera als anys vuitanta. En aquest cas expliquen que, per pensar el nom del despatx i conscients que ja hi ha molta gent, es van voler posar com un altre equip més, etc.

(Certament, cada vegada més, els arquitectes es busquen noms, sigles, "marques" com a estandard empresarial de la seva feina: per exemple, tot de joves arquitectes, aSZ, axe, BAAS, BIS, BOPBAA, EMBA, 10x15, etc. De fet, la urgència d'un enfocament competitiu a la nostra professió està ben entesa, encara que sempre ens estem queixant que els arquitectes no reaccionem als canvis davant dels nous requeriments socials. I és que una cosa és el dret i la necessitat de queixar-se, i una altra cosa és que o uns ja ho han fet o altres en el fons perceben que personalment no els cal cap canvi per la seva supervivència. Si realment pensessin que sí, que el seu futur pròxim i individual perilla, ja farien quelcom. El que passa és que al final saben que per a ells no és així i, per tant, és normal que s'estalviïn energies.)

Format fins avui per Josep Cargol + Ricard Turon (així, amb el signe d'addició, en previsió dels etc. que es poden anar afegint amb el temps), es coneixen des de l'any 1998 en l'entorn cultural i docent de la Demarcació de Girona del COAC. Ubicats físicament al Barri Vell de la mateixa Girona, al carrer Auriga número 1, just darrere de l'Ajuntament, a 100 metres de la plaça del Vi, es troben en un punt cultural important, a prop també del Teatre Municipal, el Centre Cultural La Mercè i el cinema Truffaut. En concret, estan al primer pis d'un edifici antic històric de tres plantes més àtic, d'aquests d'una família per planta, amb un generós accés, com per a carruatges, i escales amples de marbre, terres de mosaic hidràulic antic, sostres ben alts de quatre metres i mig, etc.

Fins i tot, abans hi havia una acadèmia per les aules de la qual han passat molts de Girona i, per tant, és un indret ben conegut. I ara mateix hi ha un altre despatx adjacent sota el nom de emt arquitectes, Olga Muñoz + Carme Tarrenchs. En aquesta situació, i distribuïts en dos grans espais, un de treball i un altre de reunions, es capfiquen entre ordinadors, papers, maquetes, etc.

Des d'aquí van sortint els seus projectes, concursos, moltes vegades premiats, que poc a poc van construint la seva trajectòria arquitectònica amb una certa personalitat pròpia. Quelcom que pot explicar-se com a anècdota, però que es delata com punta d'iceberg: «sempre hi ha un animal company de viatge de cada projecte superposat amb altres interessos», un fetixe quasi es podria dir, «que concreta el traç del projecte: company que quan es supera surt l'abstracció de l'arquitectura pura, sense referències de literalitat. D'igual manera a cada projecte hi ha un material que predomina sobre els altres, lligat amb l'animal comentat.»

Van desfilant doncs els projectes, com el centre cultural polivalent a Maçanet de la Selva, amb peces monolítiques de ceràmica de gran format: zebra de ratlles allargades en successió de blanc i negre, de ple-buit, d'edifici-pati, tot seguint una geometria ben clara i coherent del teatre com a centre expandint-se cap als extrems. Aconseguint que cada ús funcioni amb independència, com a móns tancats en si mateixos, però formant part del mateix sistema solar de parets opaques a sud i orientació a nord. O com la reforma i adequació del centre cultural L'Estació a Girona, amb peces lleugeres de plàstic de colors transl·lucits: libèl·lula d'ales iridescents en transparències colorejades del mobiliari, làmpares, lluernaris, que juguen amb la llum, després d'alliberar tota l'estructura interior de l'antiga estació. Les columnes que permeten tal operació s'engreixen incorporant les instal·lacions, aire acondicionat, electricitat, connexions d'ordinadors. O com la casa unifamiliar a Mata (Porqueres), amb peces ceràmiques de pixels de colors difuminant-se: iguana de cap aixecat en repòs esperant els raigs del sol, amb una planta que es mou cercant la llum per les habitacions, deixant per sota l'accès dels cotxes. Les facanes queden tintades graduant una camaleònica mezcla succesiva de totxos del vermell al verd i viceversa. Per altra banda, com a projecte estrella, apareix la sutil intervenció de la zona d'arribada del camp de regates a Banyoles, que si van guanyar el respectiu concurs està clar que es degut a la delicada implantació que es fa de l'edifici i de les grades: gens fàcil per la fragilitat del lloc a situar-se, aconseguint una integració de materials, transparències, terra, joncs, aigua, etc. que de ben segur es mereixerà un reconeixement.

Ara, recapitulant la mirada per sobre dels seus projectes, entenen la mencionada personalitat pròpia, percebent la misteriosa atracció que exerceixen les seves formes, plenes de frescor, com fetes amb facilitat, però en realitat necessàriament precises, salta una inesperada conclusió: aquests són autèntics creadors de formes magnetitzants, rara avis, admirables. Sí, com es pot descobrir també en les d'Antonio Sanmartín (quan les retalla, com es va presentar a l'INDE de septiembre de 2003), o en les de Rafael Díez (quan les deixa fluir), o en les de Josep Mias (quan les corba), o en les d'Enric Miralles (sempre), etc. No en va Josep Cargol ha treballat amb aquests dos últims, mentres que Ricard Turon ho feia amb Fuses & Viader.

Capacitat formalitzadora específica, aquella, no especialment ben vista per la mania persecutòria que el positivisme de la nostra contemporaneïtat desplega versus la subjectivitat. Segurament per això, fins i tot moltes vegades negada o menyspreada per part dels propis autors, quasi amb esquizofrènia culpabilitzada en una espècie d'inconscient *damnatio memoriae*. Contra això s'aixeca la plana realitat que determinades formes ens atrauen i punt, i no hi ha qui ho pugui negar. Seria clau, interessant i històrica la recerca que per fi aconseguís descobrir la possible objectivitat fisiològica amagada darrere del nostre desconeixement de la *black box*, de la suposada subjectivitat humana. La manera de determinar, definir, controlar les nostres emocions, com amb un botó: per deixar-ho com estem ara, en *stand by* permanent, o per accionar-ho a voluntat. I encara que es pugui entendre la possibilitat d'un futur control, com que se suposa que depèn de la gairebé infinita inextricabilitat fractal dels fluxes elèctrics neuronals, diferent en cada ésser humà, on cada experiència la doblega encara amb més diversitat i més complexitat, n'hi ha per una bona estona (si no fos el cas que tota aquesta suposició ja formés part de prejudicis positivistes i, per tant, no hi hauria res a fer).

Potser no es dona la importància que realment té a aquest talent especial perquè mai ningú de l'establishment ha obert camí en l'acceptació oficial d'aquesta estigmatitzada condició. Potser perquè no s'ha exercit una seriosa docència (i investigació) sobre el tema. Potser perquè conscient o subliminalment s'han cregut massa els dogmes de l'acadèmia moderna. Però, a la sala d'actes del COAC, el passat 9 d'octubre de 2003, amb motiu de la presentació del llibre *Genetic Architectures* per part de Jorge Wagensberg, es va pronunciar públicament una frase paradigmàtica, més encara per qui la va dir. Una frase dita amb tota innocència i espontaneïtat però que s'ha clavat com amb lletres d'or a la nostra història petita, possiblement exportable. Si aprenguéssim d'ella com a experiència pròpia ens estalviaríem recórrer novament els decennis i decennis de lluita i travessa del desert que el seu autor ha fet abans per nosaltres. Es tracta de Francisco J. Barba Corsini, que davant de tothom va deixar anar com si res aquestes paraules: "Pensaba que la arquitectura debía primero funcionar y luego emocionar. Ahora pienso que es más interesante la emoción que la función." Tindríem que començar la nostra feina a partir d'ella i així sortiríem des d'una posició molt més avançada.

Doncs bé, abans d'acabar, com per posar-hi la guinda parlant de l'equip sobre el qual tracten aquestes línies, convindria encara dir que, tot observant la feina que fan, de seguida es descobreix que la seva dedicació professional també es diversifica una mica. Ells mateixos ho expliquen molt conscients: "ens agrada intercalar l'arquitectura amb altres feines, per agafar aire de l'exterior, ficant pel mig docència, col·laboracions amb la Demarcació de Girona del COAC, etc."

Ja es veuen, amb això de l'etc., els avantatges que té el nom, ja que, com diuen, "sempre s'esmenta al final, però sempre hi surt."

FOTOS

Foto 1

etc. [etcètera arquitectura: Josep Cargol + Ricard Turon]

Foto 2-3

Zona d'arribada permanent del camp de regates, Banyoles, 2000-2004. Campionats del Món de Rem Banyoles 2004 (primer premi: concurs avantprojecte fet amb GMK Associats + Ingrid Valero).

Foto 4

Banc (sentat sense cap sentat) prefabricat de formigó colorejat, 2000-2003.

Foto 5-6

Centre cultural polivalent, Maçanet de la Selva, 2001-... (primer premi).

Foto 7-8

Reforma i adequació del centre cultural L'Estació, Girona, 2003-...

Foto 9

Exposició itinerant "Sota l'Aigua: Arquitectura portuària", 1999-2001 (II Premi Joves Arquitectes AJAC, 2000).